

Évközi 8. vasárnap

1Kor 15,54-58

„Mennyei ember”

⁵⁴Amikor a romlandó magára ölti a romlatlanságot, a halandó a halhatatlanságot, akkor teljesedik az Írás szava: A győzelem elnyelte a halált. ⁵⁵Halál, hol a te győzelmed? Halál, hol a te fullánkod? ⁵⁶A halál fullánkja a bűn, a bűn ereje pedig a törvény. ⁵⁷De legyen hála Istennek, mert ő győzelemre segít minket, Jézus Krisztus, a mi Urunk által. ⁵⁸Legyetek tehát állhatatosak és kitartók, szeretett testvéreim! Tegyetek mindig minél többet az Úr ügyéért, hiszen tudjátok, hogy az Úr ügyében való fáradozástok nem hiábavaló.

Pál egyik legnehezebben érthető gondolatmenete ez, részint a témája, részint a stílusa miatt. Pál szenvedélyes érvelése a görög „diatribé” retorikai stílusa alkalmazza, melynek lényege, hogy a vélt ellenfél nézeteit kell megsemmisíteni. Pál gyakran használja ezt a módszer, és fejt ki gondolatait ellenségei nézeteivel vitatkozva. A feltételezett nézet Alexandriai Philontól származik, aki Pál kortársa, és a görög nyelvű zsidóság körében a leghatásosabb zsidó származású szövegmagyarázó rabbi volt. Pál arra törekedett, hogy kimutassa, Mózes legalább olyan nagy filozófus volt, mint Platón, az előbbit a hellenista zsidóság nagy formátumú filozófusnak tekintette. Platón filozófiáját a vallások közötti közvetítés nyelvére használta, és ezzel a szimbolikus beszéd helyett a fogalmi alapú fejtegetést tette a teológia alapjává, amit Pál is használt. Philon a két bibliai teremtéstörténetet elemezve szólt a földi és a mennyei emberről, az égitestekről (nap, hold és csillagok) pedig úgy beszélt mint élőlényekről. Ezek a nézetek állnak a vitázó Pál előtt, ezek ismeretében igyekszik bizonyítani a mennyei ember létét és a halál utáni életet. Pál – mint minden zsidó gondolkodó – nem tudja elképzelni az embert pusztán test nélküli léleknek, ugyanakkor eszébe sem jut tagadni a földi test halálát. Ezért – részint Jézus feltámadásából véve az ötletet – beszél a feltámadt testről, vagyis az mennyei testről, ami ez esetben a mennyei ember testét jelenti, aki túléli a halált. Pál szerint ezzel csak az rendelkezik, aki a hit által legyőzte a „halál fullánkját”, a bűnt (56). Másrészt Pál tudja, hogy a Philon-féle gondolatmenetnek egyetlen kézzelfogható bizonyítéka Jézus feltámadása. Pál azért emlegeti mindig Jézus feltámadását, hogy ezzel igazolja: mi is fel fogunk támadni (Róm 14,9). Azt is tudja, hogy az evangélium legtömörebb és legfőbb üzenete

Jézus feltámadása; ha ezt nem fogadják el hallgatói, akkor az összes többi nézet, amit a túlvilágról mondott, értelmetlenné válik.

Pál Athénban ugyan kudarcot vallott ezzel a tanításával (ApCsel 17,16-34), de Tesszalonikában, Korintusban és Rómában nagy figyelemmel hallgatták. Az őskeresztény egyházban ez a tanítás mozgósította leginkább a híveket, és a későbbiek során is legtöbbször ezt a tanítást támadták. Pál az ókori geocentrikus világméretet használja, amelyben az ég az Isten lakhelye, a föld pedig az ember rövid életének színtere – az örök élet elérésére Isten közelébe, a mennybe kell jutni. A természettudományos, heliocentrikus világkép általánossá válásával az ég csak a költői és a vallási szövegekben maradt meg Isten lakásának, a „földi” és „égi” fogalompár is csak ezekben az írásokban jelent egyben minőségi változást is. Mindez megnehezíti a feltámadásról és a feltámadt emberrel szóló igehirdetésünket. Ezt a nehézséget egy időben azzal próbálták áthidalni, hogy a testünk meghal, de a lelkünk örökre megmarad. Ez a felfogás az emberi test leértékeléséhez vezetett, a test csak korlát a szellem számára. A lélek örült, ha kiszabadulhatott börtönéből, hogy Isten világát, az örökkévalóságot szemlélhesse. A valóság azonban az, hogy test nélkül éppen úgy hiányos a létünk, mint ahogy a lélektelen test csak egy húsdarab. Az ember a test és a lélek egysége, Jézus megváltása a testre is vonatkozik, nemcsak a lélekre. Pál nagy titkot mondott el – de ez a titok csak a halál után tárul fel mindannyiunk számára teljes tartalmában. Addig csak a hívők tartják ébren a mennyei, a megváltott ember örök életének hitét, a legfőbb bizonyítékra, Jézus feltámadására alapozva.